

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום רביעי כ"ז באב תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נדריים - פ'

1. שנינו: נדרי עינני נפש - 'אם ארחץ', מה נוסח הנדר שאמרה האשה?

א. אין לפרש שאמרה 'קונם פירות עולם עלי אם ארחץ' שא"כ למה שיפר, לא תרחץ ולא יאסרו פירות עולם עליה.
ועוד מדוע אמר ר' יוסי 'אין אלו נדרי עינני נפש', שמא תרחץ ויאסרו פירות העולם עליה.

ב. ואין לפרש שאמרה 'קונם הנאת רחיצה עלי לעולם אם ארחץ פעם אחת' ולפ"ז הרחיצה הראשונה אינה אסורה, ולכן סובר שהבעל מיפר, שכיצד תעשה אם תרחץ תאסר הנאת רחיצה עליה ויש בכך ניוול ועינוי, ואם לא תרחץ בפעם הראשונה כדי שלא יחול הנדר יהיה לה ניוול. ורבי יוסי סבר שמניעת רחיצה אינה נחשב עינוי נפש. שא"כ היה צריך לשנות - רבי יוסי אומר: תנאי זה אין בו עינוי נפש.

ג. אלא שאמרה הנאת רחיצה עלי לעולם אם ארחץ היום, לת"ק אפילו מניעה מיום אחד היא עינוי נפש ולר' יוסי ניוול של יום אחד אינו נחשב.

2. מה היה נוסח הנדר ב'אם לא ארחץ'?

א. אין לפרש שאמרה 'תאסר הנאת רחיצה לעולם עלי אם לא ארחץ היום', שא"כ תרחץ היום ולא תאסר.

ב. ביאר רב יהודה: שאמרה 'הנאת רחיצה עלי לעולם אם לא ארחץ במי משרה [שהם סרוחים]'. וא"כ יש כאן עינוי נפש ממה נפשך.
ונדחה: לפ"ז נצטרך לבאר את ההמשך 'אם לא אתקשט' - בנפט, והרי לכלוך הוא, וכיצד מכונה 'קישוט'

ג. אלא הדוגמא השניה באה רק לומר 'שבועה שלא ארחץ', וכן שבועה שלא אתקשט.

ולפ"ז יש לגרוס במשנתנו 'אלו נדריים ושבועות'

ואיבעית אימא: שבועות גם נכללות בלשון נדריים. דתנן: כנדרי רשעים - נדר בנזיר ובקרובן ובשבועה.

3. מכל חמשת העינוגים של יום הכיפורים, חייב כרת רק: אוכל ושותה, ועושה מלאכה.

וקשה לת"ק הסובר שהימנעות מרחיצה נחשב עינוי מדוע לא חייב על זה כרת, הרי זה בכלל הנפש אשר לא תעונה?

לגבי יום הכיפורים - מלשון הפסוק משמע שהקפידה התורה על העינוי ביום זה, ואילו ברחיצה העינוי ניכר רק לאחר ימים.

לגבי נדריים - נאמר 'כל נדר וכל שבועת אסר לענות נפש', משמע כל דבר שיביא בסופו של דבר לידי עינוי.

4. מעיין של בני העיר הנובע בעירם ונמשך לעיר אחרת ואין מספיק לשני הערים. כיצד ינהגו?

א. חייהן קודמין לחיי אחרים, ומותר להם לעכב המים כדי שיספיק לשתייתם.

ב. בהמתם קודמת לבהמת אחרים.

ג. כביסתן קודמת לכביסת אחרים.

ד. לת"ק: חיי אחרים קודמין לכביסתן. לרבי: כביסתן קודמת לחיי אחרים.

5. אם לגבי הימנעות מכביסה אמר ר' יוסי שיש בה צער גדול, הימנעות מרחיצת כל הגוף כל שכן שיש בה צער, ומדוע אמר במשנתנו שאין זה עינוי?

[שיך לדף הבא] לדעת ר' יוסי הצער בכביסה גדול מרחיצה,

כיון שאמר שמואל: הלכלוך שבשערות שלא מסרקים מביאים לידי עיוורון.

הלכלוך שבבגדים שאינם מכובסים מביא לידי שיגעון. ולשיגעון אין רפואה.

הזוהמא שבגוף אדם שאינו רוחץ מביא לידי אבעבעות כואבות.

שלחו מארץ ישראל - הזהרו בכביסה ורחיצה, הזהרו ללמוד בחבורה ולא ביחידות, והזהרו בבני עניים שמהם תצא תורה [יזל מים מדליו']